

SUDSKA KRONIKA: SLUCAJ ORIC

Author: Merdijana Sadović

Svjedok obrane osporava tvrdnju optuzbe da su snage bosanskih Muslimana funkcionirale kao organizirana vojna struktura

Na sudjenju ratnom zapovjedniku srebrenicke enklave, dvojica bivših muslimanskih vojnika – koji su na tom podrucju tokom 1992. i 1993. sudjelovali u napadima na srpska sela – izjavili su ovoga tjedna kako “naoružane grupe” kojima su pripadali “nisu bile ni pod cijom komandom”, pa dakle ni pod optuzenikovom.

Hamet Tiro (iz sela Gornje Orlice) i Nesib Buric (iz sela Osmace) takodje su izjavili da nije bilo nikakve regrutacije, vec da su se pojedinci koji su imali oruzje “samoinicijativno priključivali naoružanim grupama i svojevrijedno sudjelovali u borbama”.

Obrana se nada da ce ovakvim iskazima uspjeti dokazati kako okrivljeni, u vrijeme na koje se odnosi optuznica koja je protiv njega podignuta, nije imao stvarnu kontrolu nad oruzanim snagama na podrucju enklave.

Prema navodima tuzilastva, samo u razdoblju od juna 1992. do marta 1993. Oriceve su jedinice unistile najmanje 50 srpskih zaselaka i sela na podrucju Srebrenice, protjeravši pritom vise tisuca ljudi i otimajući im imovinu – uglavnom stoku i hranu.

Tuzilastvo takodje tvrdi da je Oric osobno planirao barem neke od tih akcija, te da je u njima i sudjelovao; da je “kako 'de jure', tako i 'de facto' zapovijedao vojnim aktivnostima”; kao i da je “zaista kontrolirao svoje potčinjene”.

No, ovojedni svjedoci obrane osporili su te navode i iznijeli ozbiljne nedoumice u pogledu procjene da je okrivljeni bio u prilici kontrolirati sela koja su se nalazila u okruženju srpskih snaga, odsjecena od Srebrenice i u gotovo potpunoj medjusobnoj izolaciji.

Tiro i Buric izjavili su kako su oruzane grupe kojima su pripadali bile okupljene oko lokalnih zapovjednika koji “nisu izvrsavali nicija naredjenja”. Te grupe, kako su rekli, “nisu bile dio nikakve vojne strukture”.

“Nismo imali nikakve uniforme, cinove, kasarne – a kamoli skladista naoružanja”, rekao je jedan od njih.

Nesib Buric – korpulentni nastavnik matematike i fizike s vojnickom frizurom – nije mogao sakriti gorki osmijeh kada mu je branilac Dzon Dzouns (John Jones) pokazao jedan dokument bosanske vojske u kojem se oruzana grupa iz njegovog sela 19. rujna/septembra 1993. spominje kao “Nezavisni bataljun Osmace”.

“Bataljun bi trebalo da raspolaze s 300-500 kompletno naoružanih vojnika, a u Osmacama je u to vrijeme bilo svega pedesetak ljudi koji su se samoorganizirali u nastojanju da obrane selo”, rekao je on.

U ovom dokumentu – ciju autenticnost obrana osporava – stoji i to da se Teritorijalna obrana (TO) u spomenutom selu “sastojala od tri cete”, sto bi samo po sebi znacilo i postojanje nekakve vojne strukture. Svjedok je pak tu pretpostavku odbacio kao “cistu fantaziju” i “zelje nase strane”.

“U stvarnosti, nismo raspolagali ni s jednim jedinim postotkom svega toga”, dodao je on.

I u optuznici je TO sela Osmace spomenuta kao vojna formacija, koja je navodno – zajedno s ostalim “jedinicama pod zapovjednistvom i kontrolom Nasera Orica” – tokom 1992. i 1993. sudjelovala u napadima na srpska sela, ukljucujuci Ratkovicu, Jezesticu, Fakovice i Kravicu.

Osim toga, Buric je negirao i to da su spomenuti napadi bili dobro organizirani i koordinirani, napominjuci kako jedva da je i bilo ikakve komunikacije medju muslimanskim selima srebrenicke zone, s obzirom da su se “svuda uokolo” nalazile srpske snage i minska polja.

Drugi svjedok, gradjevinski radnik Hamet Tiro, potvrdio je Buricev iskaz, rekavsi kako “nije postojala nikakva komunikacija” izmedju sela Mocevici (u kojem je boravio tokom ljeta 1992.) i Srebrenice.

Takodjer je istakao kako je njegov lokalni zapovjednik Ejub Golic – koji je formalno bio pod Oricevim zapovjednistvom – “odbijao biti pod bilo cijom kontrolom”. Svjedok je rekao i kako njemu osobno nije poznato da je postojala ikakvo vojno zapovjednistvo u Srebrenici kojoj je njegova “grupa naoruzanih ljudi” trebala biti potcinjena.

Oriceva zastupnica Vasvija Vidovic iskoristila je Tirovo ovotjedno prisutstvo u sudu i za osporavanje kredibiliteta dvojice svjedoka optuzbe, Stanise i Milenka Stevanovica, koji su se proslog studenoga/novembra pojavili na sudjenju Oricu.

Potonji su svjedocili o napadu koji je u lipnju/junu 1992. izvršen na selo Bradjevina – koje se takodje spominje i u optuznici – kada su, pred njihovim ocima, muslimanske snage navodno opljackale i spalile citavo to mjesto.

Obrana je, medjutim, pokazala da postoje znacajne razlike izmedju njihovih prvobitnih izjava datih istraziteljima Tribunala i kasnijih svjedocenja pred sudom. Stovise, na racun dvojice rodjaka iznesene su i otvorene optuzbe zbog navodnog usaglasavanja iskaza nakon dolaska u Hag, a u cilju laznog svjedocenja. I suci su svojevremeno izrazili tu bojazan.

Od samog pocetka sudjenja, Oricevi branioци tvrde da odredjeni svjedoci optuzbe nisu pouzdani, buduci da lazu kako bi prikriili tragove vlastitih zlocina, jer su i sami tokom rata sudjelovali u ubijanjima Muslimana na podrucju Srebrenice.

Tako je i Tiro potvrdio da je njegov susjed Milenka Stevanovica – koji je u to vrijeme bio zapovjednik cete u vojsci bosanskih Srba – vidio u Srebrenici u srpnju/julu 1995., kada je izvršen masakr nad oko 8.000 muslimanskih muskaraca i djecaka.

Svjedok je Milenka opisao kao “srpskog nacionalistu i ekstremistu koji je mrzio Muslimane” i navodno mucio muslimanske pritvorenike – premda se jos uvijek ne zna je li sudjelovao i u samom masakru.

Tiro i Buric su takodje posvjedocili i da su, neposredno pred izbijanje rata u Bosni, vidjeli kako u srpska sela u okolini Srebrenice naoruzanje pristize helikopterima i kamionima Jugoslavenske narodne armije (JNA).

Time su podrzali tvrdnju obrane po kojoj su sela koja su Muslimani napadali tokom 1992. i 1993. zapravo bila vojni punktovi, pa samim tim i legitimni ciljevi.

Sudjenje se nastavlja iduceg tjedna, za kada je zakazano unakrsno ispitivanje svjedoka Nesiba Burica.

Merdijana Sadovic je suradnica IWPR-a.

Location: Serbia
Bosnia and
Herzegovina

Topic: Courtside

Focus: Medunarodni krivicni sud za bivsu Jugoslaviju

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sudska-kronika-slucaj-oric-4>